

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 30 ноември 2022 г.
(OR. en)

15230/22

Междуинституционално досие:
2022/0414(NLE)

ECOFIN 1238
FIN 1263
UEM 340

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от
г-жа MARTINE DEPREZ, директор

Дата на получаване: 30 ноември 2022 г.

До: Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на
Европейския съюз

№ док. Ком.: COM(2022) 686 final

Относно: Предложение за РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА за
одобряване на оценката на плана за възстановяване и устойчивост
на Унгария

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2022) 686 final.

Приложение: COM(2022) 686 final

Брюксел, 30.11.2022 г.
COM(2022) 686 final

2022/0414 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за одобряване на оценката на плана за възстановяване и устойчивост на Унгария

{SWD(2022) 686 final}

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за одобряване на оценката на плана за възстановяване и устойчивост на Унгария

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост¹, и по-специално член 20 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) Пандемията от COVID-19 оказа отрицателно въздействие върху икономиката на Унгария. През 2019 г. брутният вътрешен продукт на глава от населението (БВП на глава от населението) на Унгария е бил 48 % от средния за ЕС. Реалният БВП на Унгария е намалял с 4,5 % през 2020 г. и се е увеличил с 2,3 % кумулативно през 2020 г. и 2021 г. Сред трайните предизвикателства, оказващи въздействие върху средносрочните икономически резултати, са увеличението на производителността на труда, наличието на квалифицирана работна ръка, инвестициите в човешки капитал и качеството на институциите.
- (2) На 9 юли 2019 г., на 20 юли 2020 г. и на 12 юли 2022 г. Съветът отправи препоръки към Унгария в контекста на европейския семестър. По конкретно, Съветът препоръча на Унгария да се продължи интегрирането на най-уязвимите групи на пазара на труда, да се подобри адекватността на социалното подпомагане и обезщетенията за безработица, да се подобрят резултатите от образованието и да се увеличи участието на групите в неравностойно положение в качествено общо образование. Съветът също така препоръча да се повиши устойчивостта на здравната система и да се подобри достъпът до качествени услуги за превантивна и първична помощ. Освен това Съветът препоръча на Унгария да засили прилагането на уредбата за борба с корупцията, включително чрез повишаване на усилията на прокуратурата и подобряване на достъпа до обществена информация, укрепване на независимостта на съдебната власт, осигуряване на ефективно участие на социалните партньори и заинтересованите страни в процеса на изготвяне на политики и подобряване на конкуренцията при обществените поръчки. На Унгария също така беше препоръчано да продължи опростяването на данъчната система, като същевременно я укрепя срещу риска

¹ ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 17.

от агресивно данъчно планиране, както и да подобри конкуренцията и регулаторната предвидимост в сектора на услугите и систематично да прилага проверка на конкуренцията при търговските сделки. Съветът също така препоръча на Унгария да гарантира, че всички спешни мерки са строго пропорционални и не възпрепятстват стопанските дейности. Освен това Съветът препоръча на Унгария да се приложат мерки за осигуряване на подкрепа за ликвидност на малките и средните предприятия в контекста на пандемията, да се даде приоритет на публични инвестиционни проекти и да се насърчат частните инвестиции, за да се даде тласък на икономическото възстановяване. Съветът също така препоръча на Унгария да подобри дългосрочната устойчивост на пенсионната система, като същевременно запази адекватността, по-специално чрез преодоляване на неравенствата в доходите. На Унгария беше препоръчано да съсредоточи инвестициите си върху екологичния и цифровия преход, по-специално чистото и ефективно производство и потребление на енергия, устойчивия транспорт и цифровата инфраструктура за училищата, както и да насърчава реформите и инвестициите в устойчивото управление на водите и отпадъците и кръговостта на икономиката, цифровизацията на предприятията, екологичните и цифровите умения, научните изследвания и иновациите. И накрая, на Унгария беше препоръчано да намали общата зависимост от изкопаеми горива чрез ускоряване на внедряването на възобновяеми енергийни източници, по-специално чрез рационализиране на процедурите за издаване на разрешителни и модернизиране на електроенергийната инфраструктура, да диверсифицира вноса на изкопаеми горива, наред с другото, чрез укрепване на взаимосвързаността с участието на други държави и да намали зависимостта от изкопаеми горива в сградите и транспорта чрез увеличаване на усилията за прилагане на мерки за енергийна ефективност за всички, особено за жилищните сгради и за електрификацията на транспорта.

- (3) Препоръките, отправени към Унгария на 20 юли 2020 г., съдържаха по-конкретни политически насоки за преодоляване на пандемията от COVID-19. След като направи оценка на напредъка в изпълнението на тези специфични за държавата препоръки към момента на представяне на плана за възстановяване и устойчивост, Комисията констатира, че препоръката за предприемане на необходимите мерки за ефективно справяне с пандемията от COVID-19, поддържане на икономиката и подпомагане на последващото възстановяване е изцяло изпълнена. Постигнат е значителен напредък по отношение на препоръката за предоставяне на подкрепа за ликвидност на малките и средните предприятия и за насърчаване на частните инвестиции.
- (4) На 11 май 2021 г. Унгария представи на Комисията своя национален план за възстановяване и устойчивост в съответствие с член 18, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/241. Представянето на плана бе предшествано от процес на консултации, проведени в съответствие с националната правна уредба, с участието на местни и регионални органи, социални партньори, организации на гражданското общество, младежки организации и други заинтересовани лица. Вариантът, представен през май 2021 г., беше допълнен и актуализиран от Унгария в съответствие с член 19, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/241 и на 3 ноември 2022 г. на Комисията беше представен консолидиран вариант. Поemanето на отговорност на национално равнище за плановете за възстановяване и устойчивост допринесе за успешното им изпълнение, за трайното им въздействие върху съответната държава и за надеждността им на

европейско равнище. В съответствие с член 19 от посочения регламент Комисията направи оценка на целесъобразността, ефективността, ефикасността и съгласуваността на плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с насоките за оценка в приложение V към посочения регламент.

- (5) Плановете за възстановяване и устойчивост следва да преследват общите цели на Механизма за възстановяване и устойчивост, създаден с Регламент (ЕС) 2021/241, и на Инструмента на ЕС за възстановяване, създаден с Регламент (ЕС) 2020/2094 на Съвета², за да се подкрепи възстановяването след кризата с COVID-19. Те следва да насърчават икономическото, социалното и териториалното сближаване на Съюза, като допринасят за шестте стълба, посочени в член 3 от Регламент (ЕС) 2021/241.
- (6) Изпълнението на плановете за възстановяване и устойчивост на държавите членки ще представлява координирано усилие за инвестиции и реформи в целия Съюз. Чрез координираното и едновременно осъществяване на реформите и инвестициите и изпълнението на трансгранични проекти тези реформи и инвестиции взаимно ще се подсилват и ще създадат предпоставки за разпространение на положителните ефекти на цялата територия на Съюза. Поради това около една трета от въздействието на Механизма върху растежа и създаването на работни места в държавите членки ще се дължи на разпространение на ефектите от други държави членки.

Балансиран отговор, допринасящ за шестте стълба

- (7) В съответствие с член 19, параграф 3, буква а) от Регламент (ЕС) 2021/241 и критерий 2.1 от приложение V към него планът за възстановяване и устойчивост представлява в голяма степен (рейтинг „А“) всеобхватен и адекватно балансиран отговор на икономическото и социалното положение, като по този начин допринася по подходящ начин и за шестте стълба, посочени в член 3 от регламента, като се вземат предвид специфичните предизвикателства пред съответната държава членка и разпределените ѝ финансови средства.
- (8) Планът за възстановяване и устойчивост включва мерки, които допринасят за всичките шест стълба, като редица компоненти са насочени към няколко стълба едновременно. Планът за възстановяване и устойчивост включва широк набор от инвестиции и реформи, с ясен акцент върху екологичния преход, цифровата трансформация, изграждането на икономическа, социална и институционална устойчивост и политиките за следващото поколение. Планът включва също и мерки за подкрепа на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж и социално и териториално сближаване в съответствие с промишлената стратегия за Европа.
- (9) Планът за възстановяване и устойчивост допринася значително за екологичния преход и цифровата трансформация. Екологичният преход се подкрепя по-специално чрез реформи и инвестиции в областта на устойчивия транспорт, енергетиката, управлението на водите и кръговата икономика. Ключовите мерки включват инвестиции в обществен транспорт с нулеви емисии, развитие на енергийните мрежи и производство на енергия от възобновяеми източници.

² Регламент (ЕС) 2020/2094 на Съвета от 14 декември 2020 г. за създаване на Инструмент на Европейския съюз за възстановяване с цел подкрепа на възстановяването след кризата с COVID-19 (ОВ L 433I, 22.12.2020 г., стр. 23).

Няколко компонента съдържат мерки, насочени към подобряване на енергийната ефективност на обществени и жилищни сгради. Цифровата трансформация се подкрепя по-специално чрез мерки за насърчаване на цифровизацията на образованието и публичната администрация, както и цифровизацията на секторите на здравеопазването, енергетиката и транспорта и развитието на цифрови умения.

- (10) Значителен брой реформи и инвестиции в плана за възстановяване и устойчивост са насочени към подобряване на здравното обслужване и икономическата, социалната и институционалната устойчивост. Очаква се мерките в сектора на здравното обслужване да подобрят ефективността и достъпа до грижи за всички. Мерките включват също подобряване на жилищните условия за хората в най-бедните населени места. Очаква се ключовите институционални реформи да подобрят устойчивостта на икономиката чрез засилване на борбата с корупцията и независимостта на съдебната система. Предвидените реформи са насочени към опростяване на данъчната система и укрепването ѝ срещу риска от агресивно данъчно планиране, както и към засилване на ролята на обществените консултации и оценките на въздействието в законодателния процес, така че да се подобрят качеството и предвидимостта на нормативната уредба. Очаква се интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж да бъде постигнат по-специално чрез различни мерки, насочени към засилване на конкуренцията при обществените поръчки, включително и чрез целенасочени действия за улесняване на участието на малките и средните предприятия и за насърчаване на научните изследвания и иновациите.
- (11) Очаква се социалното и териториалното сближаване да бъде насърчавано чрез широк спектър от мерки в плана за възстановяване и устойчивост, по-специално реформи и инвестиции в подкрепа на развитието на квалифицирана и конкурентоспособна работна сила, включително чрез развитие на цифрови и професионални умения, както и реформи за подобряване на устойчивостта на публичните финанси. Освен това няколко мерки имат за цел да отговорят на специфичните предизвикателства пред населените места в най-неравностойно положение, а някои мерки в областта на здравеопазването допринасят също за по-всеобхватна първична медицинска помощ и за достъпност на качествените болнични грижи. И накрая, значителна част от плана за възстановяване и устойчивост е посветена на политиките за следващото поколение, по-специално чрез цифровизиране на образованието, подобряване на достъпа до качествено и приобщаващо образование и увеличаване на достъпа до образование и грижи в ранна детска възраст.

Справяне с всички или със значителна част от предизвикателствата, посочени в специфичните за държавата препоръки

- (12) В съответствие с член 19, параграф 3, буква б) от Регламент (ЕС) 2021/241 и критерий 2.2 от приложение V към него се очаква планът за възстановяване и устойчивост да допринесе за ефективното справяне с всички или със значителна част от предизвикателствата (рейтинг „А“), посочени в съответните специфични за Унгария препоръки, включително техните фискални аспекти, или предизвикателствата, посочени в други съответни документи, официално приети от Комисията в контекста на европейския семестър.

- (13) Планът за възстановяване и устойчивост включва обширен набор от взаимно допълващи се реформи и инвестиции, които допринасят за ефективното преодоляване на всички или на значителна част от икономическите и социалните предизвикателства, посочени в специфичните препоръки, отправени към Унгария от Съвета в рамките на европейския семестър през 2019 г., 2020 г. и 2022 г., по-специално в областта на екологичния, цифровия и енергийния преход, образованието, пазара на труда, социалната политика, здравното обслужване, уредбата за борба с корупцията, независимостта на съдебната власт, конкуренцията при обществените поръчки, качеството и прозрачността на вземането на решения, данъчното облагане и агресивното данъчно планиране, както и пенсионната система.
- (14) Планът за възстановяване и устойчивост съдържа няколко подходящи мерки в отговор на предизвикателствата, свързани с екологичния преход. Що се отнася до производството на енергия и енергийната ефективност, планът включва реформи за подобряване на процедурите за издаване на разрешения за производство на енергия от възобновяеми източници, опростяване на присъединяването към мрежата на малки електроцентрали, произвеждащи енергия от възобновяеми източници, и премахване на пречките пред развитието на вятърната енергия. Унгария е поела ангажимент да увеличи общия капацитет за производство на енергия от възобновяеми източници, разрешен за присъединяване към мрежата, до най-малко 10 000 MW до 2026 г. Планът за възстановяване и устойчивост включва и инвестиции, насочени към увеличаване на внедряването на производството на слънчева енергия, както и към подобряване на електроенергийната мрежа, за да се даде възможност за сигурна интеграция на енергията, произведена от възобновяеми източници. Освен това планът за възстановяване и устойчивост включва и някои инвестиции за саниране с цел повишаване на енергийната ефективност на обществени сгради, по-специално в областта на образованието и здравното обслужване, както и на жилищните сгради. Що се отнася до устойчивия транспорт, планът за възстановяване и устойчивост включва инвестиции за развитие на крайградската железопътна мрежа, железопътната мрежа по коридорите на трансевропейската транспортна мрежа, автобусния транспорт с нулеви емисии и централното управление на трафика по трансевропейската железопътна транспортна мрежа. Освен това Унгария ще въведе единна национална система за тарифи, продажба на билети и информация за пътниците за автобусния и железопътния транспорт. Планът за възстановяване и устойчивост включва и мерки, насочени към насърчаване на реформите и инвестициите в кръговата икономика и устойчивото управление на отпадъците, както и в устойчивото управление на водите, включително чрез насърчаване на природосъобразното задържане на вода.
- (15) Планът за възстановяване и устойчивост съдържа и няколко подходящи мерки в отговор на предизвикателствата, свързани с цифровия преход. Планът за възстановяване и устойчивост включва мерки, насочени към осигуряване на цифрови преносими компютри и подходящо обучение за учители и ученици в областта на общественото образование, устройства за информационни и комуникационни технологии (ИКТ) за началните и средните училища, включително училищата за професионално образование и обучение, за университетите и институциите за образование и обучение на възрастни, както и за увеличаване на цифровизацията на секторите на здравното обслужване и транспорта. Освен това планът за възстановяване и устойчивост включва някои

мерки за увеличаване на цифровизацията на държавната администрация, по-специално чрез електронни платформи за докладване за данъчни цели, по-нататъшно развитие на електронната система за възлагане на обществени поръчки и подобряване на системата за управление на преписките на прокуратурата.

- (16) Планът за възстановяване и устойчивост включва няколко мерки в отговор на предизвикателствата в областта на образованието. Планът включва реформи за подобряване на привлекателността на учителската професия чрез механизъм, който осигурява постепенно доближаване на заплатите на учителите до най-малко 80 % от средната заплата на завършилите висше образование, за намаляване на сегрегацията в училищата, както и за осигуряване на достъп до качествено училищно образование, по-специално чрез предоставяне на учениците и учителите на необходимите устройства за участие в съвременното цифрово образование, и чрез развиване на цифровите умения на учениците и учителите. Планът за възстановяване и устойчивост съдържа и инвестиции, насочени към осигуряване на възможности за преквалификация на учителите и специфично обучение по мениджмънт на ръководители и заместник-ръководители на училища, подпомагане на интеграцията на ученици със специални образователни потребности в основното образование и стартиране на процес на интегриране на прогимназиалните класове на малките училища с ниски резултати в по-големите училища, с оглед подобряване на ефективността и качеството на образованието. Освен това предизвикателствата, свързани с научните изследвания и иновациите, се преодоляват чрез създаване на национални лаборатории за подобряване на екосистемата за наука и иновации.
- (17) Специфичната за държавата препоръка за интегриране на най-уязвимите групи на пазара на труда се изпълнява чрез създаване на допълнителни места в детските ясли, насърчаване на възможностите за заетост на живеещите в населените места в най-неравностойно положение и инвестиции в цифрово оборудване за образованието, цифрово учебно съдържание, курсове за образование и обучение на възрастни и модернизирана учебна среда в институциите за професионално образование и обучение и университетите.
- (18) Планът за възстановяване и устойчивост включва различни мерки за справяне със специфични предизвикателства, свързани със социалните политики, чрез предоставяне на цялостна подкрепа на жителите на 300 населени места в най-неравностойно положение. Тези мерки имат за цел насърчаване на заетостта и развитието на умения въз основа на местните особености, постигане на по-добри резултати от ученето чрез ориентирана към общностите педагогика, строеж и саниране на социални домове и изграждане на социални слънчеви електроцентрали.
- (19) Планът за възстановяване и устойчивост предвижда широк набор от реформи и инвестиции в отговор на най-критичните предизвикателства в сферата на услугите, свързани с полагане на грижи. Това включва основно инвестиции в модернизиране на болничната инфраструктура и оборудване, оптимизиране на мрежата от болнични грижи и развитието на първичната помощ и превенцията чрез създаване на общности от общопрактикуващи лекари, които предоставят интегрирани здравни услуги. Това се допълва от инвестиции в цифрово здравно обслужване, като програми за цифровизация и електронна система за дистанционно наблюдение при полагане на грижи за възрастни хора. Друга

мярка подкрепя премахването на нерегламентираните плащания в системата за здравеопазване.

- (20) Планът за възстановяване и устойчивост включва редица мерки за укрепване на уредбата за борба с корупцията. Те включват създаването на орган за почтеност с цел ефективно укрепване на предотвратяването, разкриването и коригирането на измами, конфликти на интереси и корупция, както и други незаконни действия и нередности във връзка с прилагането на мерките за подкрепа на Съюза в Унгария, с ясен акцент върху обществените поръчки и гарантирането на валидността на декларациите за имуществено състояние. Съгласно плана за възстановяване и устойчивост органът за почтеност следва да разполага с широки правомощия за намеса във всички случаи, когато според него компетентните национални органи не са предприели необходимите стъпки за предотвратяване, разкриване и коригиране на измами, конфликти на интереси, корупция и други незаконни действия или нередности, които засягат или съществува сериозен риск да засегнат доброто финансово управление на бюджета на Съюза или защитата на финансовите интереси на Съюза. Пълната независимост на органа за почтеност следва да бъде гарантирана, включително чрез процеса на подбор на неговия персонал, управлението и процеса на съставяне на неговия бюджет. Друга мярка се състои в създаването на работна група за борба с корупцията, със значително участие на независими неправителствени организации, която непрекъснато да проучва съществуващите мерки за борба с корупцията и да изготвя предложения за подобряване на разкриването, разследването, наказателното преследване и санкционирането на корупцията и други практики като непотизъм, привилегироване или „кадрова въртележка“ между държавния и частния сектор. Съгласно плана за възстановяване и устойчивост председател на работната група следва да бъде председателят на органа за почтеност, но тя следва да работи независимо от този орган. Освен това планът за възстановяване и устойчивост включва мерки в подкрепа на засиленото сътрудничество с Европейската служба за борба с измамите (OLAF), за въвеждане на разширен персонален и материален обхват на декларациите за имуществено състояние, както и за засилване на надзора и прозрачността на начина, по който фондациите за управление на активи от обществен интерес, които извършват дейност в обществен интерес, и юридическите лица, създадени или поддържани от такива фондации, се възползват от подкрепата на Съюза. Планът за възстановяване и устойчивост включва и редица реформи, които имат за цел да се укрепят законодателната, институционалната и практическата уредба за по-ефективно предотвратяване, разкриване и коригиране на измами, корупция, конфликт на интереси и други незаконни действия при използването на подкрепата на Съюза. Планът за възстановяване и устойчивост включва и реформа за укрепване на уредбата за борба с корупцията чрез установяване на възможност за съдебен контрол на решенията на прокуратурата или на разследващия орган за оставяне без разглеждане на доклад за престъпление или за прекратяване на наказателно производство. С мярката се предвижда и пълното прилагане на действащата Национална стратегия и план за действие за борба с корупцията на Унгария, както и изготвянето на нова Национална стратегия и план за действие за борба с корупцията. Планът за възстановяване и устойчивост включва и няколко мерки, които допринасят за повишаване на прозрачността и достъпа до информация от обществения сектор и са насочени към укрепване на уредбата за борба с

корупцията чрез улесняване на независимия надзор. Тези мерки включват създаване и функциониране на централен регистър на използването на публични средства, в който може да се извършва търсене, премахване или ограничаване на разходите, свързани с искания за обществена информация, съкращаване на съдебните производства по дела, свързани с достъп до обществена информация, и редовни проверки на всички държавни органи, за да се прецени дали те отговарят на съответните изисквания за предоставяне на достъп до данни от обществен интерес.

- (21) Специфичната за държавата препоръка за укрепване на независимостта на съдебната власт се изпълнява чрез няколко реформи в плана за възстановяване и устойчивост, които се очаква да засилят независимостта и безпристрастността на съдилищата и съдиите, създадени със закон в съответствие с член 19 от ДЕС и съответните достижения на правото на ЕС, като по този начин повишават стандарта на съдебна защита и подобряват инвестиционния климат в Унгария. Планът включва мерки за засилване на относителната роля и правомощия на Националния съдебен съвет по отношение на правомощията на председателя на Националната служба на съдебната власт. Упражняването на ефективен контрол върху председателя на Националната служба на съдебната власт от страна на Националния съдебен съвет се очаква да намали възможността за произволни решения в централната администрация на съдилищата, включително във връзка с назначенията в съдебната система, и следователно да засили независимостта на съдебната власт. Съгласно плана за възстановяване и устойчивост това следва да се постигне по-специално чрез въвеждане на изискването за мотивирано обвързващо становище на Националния съдебен съвет относно индивидуални решения, като например пригодността на кандидатите за длъжностите председател и заместник-председател на Националната служба на съдебната власт, въз основа на критерии за пригодност; отмяна на процедурите за назначаване на съдебни и ръководни длъжности; прехвърляне на съдии; и отстраняване на съдии от състава на съдии, които разглеждат специални, включително административни, дела. Националният съдебен съвет следва също така да даде мотивирано обвързващо становище по правилници като точковата система за съдебни длъжности, условията за присъждане на бонуси, обучението на съдиите, националната натовареност и броя на съдебните длъжности. И накрая, съдиите — членове на Националния съдебен съвет, следва да имат възможност да бъдат преизбирани за следващ мандат, а Националният съдебен съвет следва да има достъп до всички документи, да притежава правоспособност и автономия при усвояването на своя бюджет, както и право да сезира компетентния съд и Конституционния съд за защита на своите прерогативи. Следва също така да се въведат недискреционни правила за определяне на временни председатели на съдилища и забрана за реинтеграция на съдии в съдилища от по-висша инстанция след командироването им. Очаква се друга реформа да засили независимостта на съдебната власт на Върховния съд (*Kúria*), по-специално чрез изменение на правилата за избор на председател на Върховния съд, който следва да има най-малко пет години опит като съдия и не следва да има възможност да бъде преизбран. Националният съдебен съвет следва да даде мотивирано обвързващо становище относно пригодността на кандидатите за председател и заместник-председател на Върховния съд. С реформата следва също така да бъде премахната възможността членовете на Конституционния съд да бъдат назначавани във Върховния съд извън

обичайната процедура за кандидатстване, да се подобри схемата за разпределение на делата и да се осигурят по-големи правомощия на съдебния съвет на Върховния съд. Очаква се по-нататъшните реформи да премахнат пречките пред преюдициалните запитвания до Съда на Европейския съюз и да премахнат възможността, въведена през 2019 г., държавните органи да оспорват пред Конституционния съд окончателни съдебни решения, за да се гарантира, че окончателните решения се вземат от компетентните независими съдилища.

- (22) Планът за възстановяване и устойчивост включва и няколко мерки в отговор на предизвикателствата, свързани с конкуренцията при обществените поръчки, включително чрез укрепване на интегритета на процедурите за възлагане на обществени поръчки. Реформата се състои в разработването и непрекъснатото използване на инструмент за мониторинг, оценяващ равнището и причината за процедурите за възлагане на обществени поръчки с една-единствена оферта. Друга реформа има за цел да разработи рамка за измерване на резултатите, за да се проследяват редовно продуктивността и ефективността на разходите при обществените поръчки, както и причините за ограничената конкуренция в секторите, които са най-силно засегнати от ниското равнище на конкуренция. Следва да се изготви и приложи план за действие, основан на добри международни практики, за да се повиши равнището на конкуренция при обществените поръчки. Въз основа на тези реформи планът за възстановяване и устойчивост включва ангажимент за Унгария да намали и запази до под 15 % дела на обществените поръчки с една-единствена оферта, както за процедури, финансирани изцяло или частично с подкрепа от Съюза, така и за процедури, финансирани само с национални ресурси. В подкрепа на тези реформи планът за възстановяване и устойчивост включва възможности за обучение и схема за подпомагане и улесняване на участието на микро-, малки и средни предприятия в процедури за възлагане на обществени поръчки, както и мерки за разработване на електронна система за обществени поръчки, която да улеснява независимия надзор и анализ на конкуренцията в сектора на обществените поръчки.
- (23) Планът за възстановяване и устойчивост включва реформи, насочени към подобряване на качеството и прозрачността на процеса на вземане на решения чрез ефективно използване на социалния диалог, участие на други заинтересовани страни и редовни оценки на въздействието. Свързаните с тях мерки имат за цел да гарантират, че проектите на законодателни актове, изготвени от правителството, са предмет на систематични обществени консултации, които се провеждат за достатъчен период от време, освен ако има надлежна обосновка, и че за всички проекти на законодателни актове редовно се изготвят и се предоставят публично оценки на въздействието. Изричното участие на социалните партньори и заинтересованите страни във вземането на решения също е предварително условие за много от мерките в плана за възстановяване и устойчивост. Предвижда се също така участие на заинтересованите страни в изпълнението и надзора на самия план за възстановяване и устойчивост чрез създаването и функционирането на комитет за мониторинг, поне половината от членовете на който следва да бъдат от организации на гражданското общество, напълно независими от държавните органи.
- (24) Планът за възстановяване и устойчивост включва и мерки по отношение на стопанската среда, по-специално за подобряване на данъчната система. Планът

за възстановяване и устойчивост включва реформи, насочени към по-ефективно справяне с агресивното данъчно планиране, като например увеличаване на отчитането на данни за трансферното ценообразуване, въвеждане на изискванията за минимално съдържание на корпоративния подоходен данък на фиктивните дружества и разширяване на обхвата на правилата за неприспадане за изходящи плащания към юрисдикции с ниски или нулеви данъци. Що се отнася до опростяването на данъците, планът включва мерки за намаляване на броя на данъците и за цифровата трансформация на процедурите за спазване на данъчното законодателство.

- (25) Планът за възстановяване и устойчивост включва пътна карта за реформи за подобряване на средносрочната и дългосрочната устойчивост на унгарската пенсионна система, като същевременно увеличи адекватността на пенсионните права на пенсионерите с по-ниски доходи. Очаква се планът за възстановяване и устойчивост да допринесе и за устойчивостта на публичните финанси чрез въвеждане на прегледи на разходите.
- (26) Може да се смята, че препоръките, свързани с непосредствените мерки на фискалната политика в отговор на пандемията, попадат извън обхвата на плана за възстановяване и устойчивост на Унгария, независимо от факта, че Унгария като цяло е реагирала адекватно и в достатъчна степен на непосредствената необходимост от подкрепа на икономиката чрез фискални средства през 2020 г., 2021 г. и 2022 г. в съответствие с общата клауза за дерогация на Пакта за стабилност и растеж.

Принос към потенциала за растеж, създаването на работни места и икономическата, социалната и институционалната устойчивост

- (27) В съответствие с член 19, параграф 3, буква в) към Регламент (ЕС) 2021/241 и критерий 2.3 от приложение V към него се очаква планът за възстановяване и устойчивост да окаже силно въздействие (рейтинг „А“) върху укрепването на потенциала за растеж, създаването на работни места и икономическата, социалната и институционалната устойчивост на Унгария, като допринася за прилагането на Европейския стълб на социалните права, включително чрез насърчаване на политиките за децата и младите хора, както и за смекчаването на икономическото и социалното въздействие на кризата във връзка с COVID-19, като при това засилва икономическото, социалното и териториалното сближаване и конвергенцията в рамките на Съюза.
- (28) Симулациите, извършени от службите на Комисията, показват, че планът за възстановяване и устойчивост, заедно с останалите мерки на Инструмента на Европейския съюз за възстановяване, има потенциал да увеличи БВП на Унгария с 1,0 % до 1,4 % до 2025 г., без да се включва възможното положително въздействие на структурните реформи, което може да бъде съществено. Очаква се планът за възстановяване и устойчивост да насърчи интелигентния, устойчив и приобщаващ растеж, с голям принос към инвестициите, които подпомагат успешния екологичен и цифров преход, насърчават иновациите, цифровизират държавната администрация и обществените услуги и засилват конкуренцията при обществените поръчки. Очаква се мерките да доведат до по-висока енергийна ефективност в обществените сгради и по-голям дял на производството на енергия от възобновяеми източници. Очаква се също така да се повишат цифровите умения и да се подобри здравеопазването за всички.

- (29) В средносрочен и дългосрочен план се очаква планът за възстановяване и устойчивост да увеличи предлагането на квалифицирани работници чрез реформи и инвестиции в общественото образование, професионалното обучение и висшето образование. Очаква се планът за възстановяване и устойчивост да допринесе най-вече за цифровите умения чрез нарастващото използване на цифрови инструменти и решения в образованието и здравеопазването. Реформите и инвестициите в здравеопазването също могат да имат положителен принос за предлагането на работна ръка. Очаква се иновативният потенциал на икономиката да бъде подсилен чрез инвестиции, които насърчават сътрудничеството на различни участници в научноизследователската и развойната дейност в няколко области от стратегическо значение. Мерките, които имат за цел да подобрят конкуренцията при обществените поръчки, да се борят с корупцията, да засилят независимостта на съдебната власт, да подобрят качеството на законодателството и качеството на публичните разходи, също могат да стимулират потенциалното производство чрез повишаване на качеството на инвестициите, особено в държавния сектор.
- (30) Очаква се с плана за възстановяване и устойчивост да бъде подкрепен екологичният преход и да се намали зависимостта от вноса на изкопаеми горива. Очаква се реформите и инвестициите във възобновяема енергия, както и инвестициите в електропреносната мрежа, насочени към включване на повече възобновяеми енергийни източници, да увеличат значително дела на производството на електроенергия с нулеви емисии. Освен това се очаква инвестициите в енергийна ефективност в обществени и жилищни сгради да намалят потреблението на енергия от изкопаеми горива и емисиите на парникови газове. Очаква се мерките за устойчива мобилност, включително подобрените крайградски железопътни линии и електрически автобуси, да подобрят качеството и ефективността на обществения транспорт, както и да намалят емисиите на парникови газове и да подобрят качеството на въздуха, да окажат положително въздействие върху здравните резултати и производителността.
- (31) Мерките от плана, които се очаква да имат положително въздействие върху социалното сближаване и да допринесат за намаляване на социалните и икономическите рискове за уязвимите групи, включват по-специално развитие на детски заведения за ранна възраст, повишаване на цифровите умения в училищата, увеличаване на участието на ученици в неравностойно положение и студенти със специални образователни потребности в качествено приобщаващо образование, намаляване на риска от сегрегация в училищата и пакет от реформи в здравеопазването, които имат за цел да осигурят по-справедлив достъп до здравни услуги чрез инвестиции и изкореняване на нерегламентираните парични плащания в сектора на здравеопазването. Предвижда се и всеобхватен набор от мерки за предоставяне на подкрепа на населените места в най-неравностойно положение, съобразена с местните нужди.

Ненанасяне на значителни вреди

- (32) В съответствие с член 19, параграф 3, буква г) от Регламент (ЕС) 2021/241 и критерий 2.4 от приложение V към него се очаква планът за възстановяване и устойчивост да гарантира, че никоя от мерките (рейтинг „А“) за изпълнение на реформите и инвестиционните проекти, включени в плана за възстановяване и

устойчивост, не нанася значителни вреди на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852³ (принцип за „ненанасяне на значителни вреди“).

- (33) В съответствие с техническите насоки, предоставени в известието на Комисията „Технически насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ съгласно Регламента за Механизма за възстановяване и устойчивост“⁴, Унгария предостави обосновка, че никоя от мерките, включени в нейния план за възстановяване и устойчивост, не нанася значителна вреда на която и да е екологична цел. Където е необходимо, Унгария е предложила прилагането на смекчаващи мерки за избягване на значителни вреди, които следва да бъдат включени в съответните ключови етапи и цели.
- (34) Особено внимание е обърнато на мерки, чието въздействие върху екологичните цели изисква строг контрол. По-специално, за мерки, които включват изграждане и обновяване на водоснабдителни инфраструктури, чрез съответните ключови етапи се гарантира, че не се нанася значителна вреда на околната среда, по-специално като се прилагат резултатите и условията на оценките на въздействието върху околната среда, в съответствие със законодателството на ЕС в областта на околната среда, и като се гарантира, че се издават съответните разрешителни за водочерпене и че ще бъде постигнато добро екологично състояние на повърхностните и подземните водни обекти, засегнати от тези инвестиции.

Принос към екологичния преход, включително към биологичното разнообразие

- (35) В съответствие с член 19, параграф 3, буква д) от Регламент (ЕС) 2021/241 и критерий 2.5 от приложение V към него планът за възстановяване и устойчивост съдържа мерки, които допринасят до голяма степен (рейтинг „А“) за екологичния преход, включително за биологичното разнообразие, или за преодоляване на предизвикателствата, които произтичат от него. Мерките в подкрепа на целите в областта на климата възлизат на сума, която представлява 48,1 % от общия размер на отпуснатите по плана за възстановяване и устойчивост средства, изчислени в съответствие с методиката, предвидена в приложение VI към регламента. В съответствие с член 17 от този регламент планът за възстановяване и устойчивост е съобразен с информацията, включена в националния план в областта на енергетиката и климата за периода 2021—2030 г.
- (36) Очаква се реформите и инвестициите за увеличаване на използването на енергия от възобновяеми източници, подобряването на мрежата и мерките за енергийна ефективност да помогнат на Унгария да постигне целите си за декарбонизация до 2030 г. и да подкрепят прехода към нисковъглеродна икономика. Очаква се това да бъде постигнато по-специално чрез преразглеждане на правната и административната уредба за насърчаване на използването на възобновяеми енергийни източници. Очаква се премахването на съществуващите общи ограничения за вятърни електрически централи на сушата и създаването на

³ Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 г. за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088, (ОВ L 198, 22.6.2020 г., стр. 13).

⁴ ОВ С 58, 18.2.2021 г., стр. 1.

„целеви райони“ в най-ветровитите региони с цел допълнително улесняване на инсталирането на вятърни турбини да позволи инсталирането на нови мощности за вятърна енергия. Подобряването на процедурите за издаване на разрешения за електроцентрали, използващи възобновяеми енергийни източници, се очаква да насърчи използването на енергия от възобновяеми източници. Повишената прозрачност, предвидимост и достъпност на процедурите за присъединяване към мрежата на възобновяемите енергийни източници също се очаква да допринесе за тяхното развитие, като целта е до 2026 г. да бъдат реализирани 10 000 MW мощности за производство на енергия от възобновяеми източници, които са получили разрешение за присъединяване към мрежата. Съгласно плана за възстановяване и устойчивост тези реформи следва да бъдат допълнени с инвестиции в развитието на преносни и разпределителни мрежи и интелигентни мрежи, включително интелигентни измервателни уреди, както и инвестиции в инсталирането на слънчеви панели и съоръжения за съхранение. Санирането на обществени сгради, по-специално на учебни и здравни заведения, и на жилищни сгради, по-специално с подмяна на прозорци и модернизация на отоплението на жилищата, ще допринесе за повишаване на енергийната ефективност.

- (37) С всеобхватен пакет от реформи и инвестиции в транспорта следва да се подпомогне общественият железопътен транспорт на пътници и стоки. Очаква се това да даде тласък на цялостната екосистема за мобилност, което следва да бъде от полза за икономиката и да допринесе за декарбонизация на транспортния сектор.
- (38) Планът за възстановяване и устойчивост включва също така реформи и инвестиции в устойчивото управление на водите, насочени към подобряване на водоснабдяването в конкретни региони, засегнати от недостиг на вода, по-специално чрез реконструкция на елементи от съществуващата система за управление на водите и създаване на нови пътища за водоснабдяване, към разработване на природосъобразни практики за задържане на вода, към модернизиране на системата на Унгария за мониторинг на управлението на водите на местно и национално равнище и към насърчаване на устойчиви практики за управление на водите сред земеделските стопани. Очаква се инвестициите, свързани с управлението на водите, да допринесат за подобряване на задържането на вода в районите, засегнати от недостиг на вода, и за опазване на ресурсите на подземните води. Със съответните ключови етапи се гарантира изпълнението на резултатите и условията на оценките на въздействието върху околната среда в съответствие със законодателството на ЕС в областта на околната среда, както и издаването на съответни разрешителни за водочерпене и постигането на добро екологично състояние на повърхностните и подземните водни обекти, засегнати от тези инвестиции
- (39) Планът за възстановяване и устойчивост включва реформи и инвестиции за устойчиво управление на отпадъците, като се очаква това да допринесе за екологичния преход чрез създаване на стабилна и благоприятна правна среда за насърчаване на прехода към кръгова икономика и чрез подкрепа за използването на вторични суровини. Очаква се тези мерки да помогнат на Унгария да постигне целите на Съюза за управление на отпадъците до 2025 г. и до 2030 г.
- (40) Въпреки че планът за възстановяване и устойчивост не съдържа конкретни мерки, насочени към биологичното разнообразие, той съдържа мерки, които допринасят за смекчаване на последиците от изменението на климата, което

може да бъде полезно и за опазването на биологичното разнообразие, тъй като изменението на климата е една от основните заплахи за биологичното разнообразие. Унгария е извършила систематична оценка въз основа на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“, която показва, че нито една от предложените мерки не поражда вреда за биологичното разнообразие.

Принос към цифровия преход

- (41) В съответствие с член 19, параграф 3, буква е) от Регламент (ЕС) 2021/241 и критерий 2.6 от приложение V към него планът за възстановяване и устойчивост съдържа мерки, които допринасят в голяма степен (рейтинг „А“) за цифровия преход или за преодоляване на предизвикателствата, произтичащи от него. Мерките в подкрепа на целите в областта на цифровия преход възлизат на сума, която представлява 29,8 % от общия размер на отпуснатите по плана за възстановяване и устойчивост средства, изчислени в съответствие с методиката, предвидена в приложение VII към регламента.
- (42) Планът за възстановяване и устойчивост включва няколко мерки, насочени към подобряване на цифровите умения в образованието на всички равнища, осигуряване на широк достъп до цифрово образование за ученици, студенти и учители, както и към интегриране на решения за цифрово образование в професионалното образование и обучение и висшето образование. С оглед на тези цели планът за възстановяване и устойчивост включва цифрово обучение на учители и инвестиции в осигуряване на ИКТ оборудване за училища, учители и ученици, с ясен акцент върху учениците в най-неравностойно положение. Планът също така подкрепя разработването на цифрово учебно съдържание за професионално и висше образование.
- (43) Планът за възстановяване и устойчивост съдържа мерки, насочени към цифровизацията на специфични сектори, по-специално здравеопазването, транспорта и енергетиката. Цифровизацията на здравеопазването обхваща широк спектър от инициативи, като създаването на център за дистанционна диагностика, въвеждането на базирана на изкуствен интелект система за спешна помощ и разработването на мобилни здравни приложения и система за дистанционно наблюдение на пациентите за възрастни хора. С въвеждането на централна система за управление на движението по железопътните линии и на единна национална система за информация и тарифи за пътниците за автобусния и железопътния транспорт се очаква да се подобрят безопасността, качеството и привлекателността на обществения транспорт. Очаква се развитието на интелигентните електроенергийни мрежи да осигури по-добро свързване на допълнителните децентрализирани мощности за производство на енергия от възобновяеми източници с настоящата система, за да се адаптират мрежите към бъдещите изисквания и да се даде възможност за по-добро регулиране на производството на енергия.
- (44) Очаква се мерките за укрепване на решенията и услугите на правителството в областта на ИКТ също да допринесат за модернизацията и подобряването на държавната администрация. Наред с другото, планът за възстановяване и устойчивост включва мерки за цифрова трансформация на процедурите за спазване на данъчното законодателство, за по-нататъшно развитие на електронната система за възлагане на обществени поръчки и за система за управление на преписките на прокуратурата.

Трайно въздействие

- (45) В съответствие с член 19, параграф 3, буква ж) от Регламент (ЕС) 2021/241 и критерий 2.7 от приложение V към него се очаква планът за възстановяване и устойчивост да окаже трайно въздействие върху Унгария в голяма степен (рейтинг „А“).
- (46) Трайното въздействие на плана за възстановяване и устойчивост е подкрепено от поредица от мерки в различни сектори. Реформите в подкрепа на екологичния преход включват по-ефективна административна и правна уредба, насърчаваща внедряването на възобновяеми енергийни източници, нова политическа рамка за кръговата икономика, по-добър мониторинг на водните ресурси и подобрена информираност по отношение на устойчивото управление на водите. Освен това се очаква подобренията в ефективността на обществените услуги чрез тяхната цифровизация, включително в здравеопазването, да допринесат за трайното въздействие на плана. По-нататъшните мерки с трайно въздействие са свързани с подобряване на интеграцията на най-уязвимите групи на пазара на труда, както и на резултатите от образованието и участието на групите в неравностойно положение и най-слабо развитите области в образованието. Това се допълва от инвестиции в цифрови умения.
- (47) Очаква се планът за възстановяване и устойчивост да допринесе значително за укрепване на институционалната устойчивост на Унгария. Очаква се това да бъде постигнато чрез укрепване на уредбата за борба с корупцията, укрепване на независимостта на съдебната власт и подобряване на качеството и прозрачността на процеса на вземане на решения. Очаква се стопанската средата да бъде подобрена чрез мерки за подобряване на данъчната система, регулаторна предвидимост и засилена конкуренция при обществените поръчки. Очаква се също така планът за възстановяване и устойчивост да допринесе за устойчивостта на унгарската пенсионна система и за доброто управление на бюджета чрез прегледи на разходите.
- (48) Трайното въздействие на плана за възстановяване и устойчивост може също да бъде засилено чрез полезни взаимодействия между плана и други програми за подпомагане, включително тези, финансирани по линия на фондовете на политиката на сближаване, по-специално чрез преодоляване по същество на дълбоко вкоренените териториални предизвикателства и чрез насърчаване на балансирано развитие.

Мониторинг и изпълнение

- (49) В съответствие с член 19, параграф 3, буква з) от Регламент (ЕС) 2021/241 и критерий 2.8 от приложение V към него мерките, предложени в плана за възстановяване и устойчивост, са подходящи (рейтинг „А“), за да се гарантират ефективен мониторинг и изпълнение на плана за възстановяване и устойчивост, включително на предвидения график, ключовите етапи и целите, както и свързаните с тях показатели.
- (50) Канцеларията на заместник държавния секретар, отговарящ за изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост (наричана по-долу „национален орган“) в министерството, отговарящо за прилагането на мерките за подкрепа от Съюза, отговаря за цялостната координация на плана и за наблюдението на напредъка по изпълнение на ключовите етапи и целите. Тази канцелария също така

координира отчитането на ключовите етапи и целите, включително свързаните с тях показатели, и предоставянето на данни, например за крайните получатели. Националният орган отговаря за изготвянето на исканията за плащане, декларациите за управлението и обобщения доклад от одитите. За изпълнението на тези задачи националният орган има ясно определени отговорности и разчита на специална структура за изпълнение на плана за възстановяване и устойчивост. Напредъкът към задоволителното изпълнение на ключовите етапи и цели ще бъде наблюдаван чрез редовно актуализирани данни в информационна система за мониторинг, която ще бъде въведена най-късно преди подаването на първото искане за плащане, заедно с подходящи мерки за гарантиране на навременността, надеждността и достоверността на данните в информационната система за мониторинг. Освен това следва да се въведат специфични механизми за наблюдение на различните мерки, за да се даде възможност за ранно установяване на рисковете и закъсненията при прилагането, както и за намеса, ако е необходимо, като по този начин се гарантира, че прилагането на мерките в плана за възстановяване и устойчивост продължава да се изпълнява.

- (51) Ключовите етапи и целите в плана за възстановяване и устойчивост са подходящи за наблюдение на неговото изпълнение. Ключовите етапи и целите, които отразяват адекватно общото равнище на амбиция на плана за възстановяване и устойчивост, са ясни и реалистични. Те са добре проектирани, със съответни, приемливи и стабилни показатели, които следва да осигурят правилно наблюдение по време на изпълнението. Ключовите етапи и целите са от значение и за вече приключили мерки, които са допустими съгласно член 17, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/241. Задоволителното изпълнение на тези ключови етапи и цели с течение на времето е необходимо, за да се обоснове искането за отпускане на средства.
- (52) Държавите членки следва да гарантират, че финансовата подкрепа по линия на Механизма се съобщава и посочва в съответствие с член 34 от Регламент (ЕС) 2021/241. Съгласно Инструмента за техническа подкрепа, създаден с Регламент (ЕС) 2021/240 на Европейския парламент и на Съвета⁵, може да бъде поискана техническа подкрепа за подпомагане на държавите членки при изпълнението на техните планове за възстановяване и устойчивост.

Определяне на себестойност

- (53) В съответствие с член 19, параграф 3, буква и) от Регламент (ЕС) 2021/241 и критерий 2.9 от приложение V към него представената в плана за възстановяване и устойчивост обосновка за размера на прогнозните общи разходи по него е в умерена степен (рейтинг „Б“) разумна и реалистична.
- (54) Унгария като цяло е предоставила подробна разбивка на индивидуалните прогнози за разходите за инвестиции и реформи, със свързани разходи, включени в плана за възстановяване и устойчивост. Оценката на разходите показва, че повечето от разходите в плана за възстановяване и устойчивост са разумни и приемливи. Доказателствата, подкрепящи оценките на разходите, дават разумно обяснение на основните фактори на разходите за предложените

⁵ Регламент (ЕС) 2021/240 на Европейския парламент и на Съвета от 10 февруари 2021 г. за създаване на Инструмент за техническа подкрепа (ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 1).

мерки, въпреки че степента и дълбочината на предоставените доказателства варират за различните мерки. В по-голямата си част бяха представени предишни проекти, действителни тръжни данни или други сравнителни данни за разходите за основните фактори на разходите, които да служат като еталон за прогнозите на разходите. В някои случаи подробностите за методологията и предположенията, използвани за изготвяне на оценките на разходите, са ограничени, което възпрепятства пълната положителна оценка на прогнозите на разходите. Унгария също така е предоставила подробна спомагателна документация за повечето мерки, за да подкрепи обосновката и доказателствата за прогнозите на разходите. Освен това Унгария е предоставила достатъчно информация и гаранции, за да гарантира, че разходите по плана за възстановяване и устойчивост не се покриват от друго съществуващо или планирано финансиране от Съюза. И накрая, размерът на прогнозните общи разходи по плана за възстановяване и устойчивост е в съответствие с принципа на ефективност на разходите и е съизмерим с очакваното национално икономическо и социално въздействие.

Защита на финансовите интереси на Съюза

(55) В съответствие с член 19, параграф 3, буква й) от Регламент (ЕС) 2021/241 и раздел 2.10 от приложение V към него мерките, предложени в плана за възстановяване и устойчивост, както и допълнителните мерки, съдържащи се в настоящото решение, са подходящи (Рейтинг „А“), за да се предотвратяват, разкриват и коригират корупцията, измамите и конфликтите на интереси при използването на средствата, предоставени по посочения регламент. Очаква се, че чрез мерките ефективно ще бъде избегнато двойно финансиране по регламента и по други програми на Съюза. Това не засяга прилагането на други инструменти и механизми за насърчаване и осигуряване на спазването на правото на Съюза, включително за предотвратяване, разкриване и коригиране на корупцията, измамите и конфликтите на интереси, както и за защита на финансите на Съюза в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2092 на Европейския парламент и на Съвета⁶.

(56) В съответствие с член 20, параграф 5, буква д) от Регламент (ЕС) 2021/241 следва да се определят ключови етапи, свързани със защитата на финансовите интереси на Съюза, за да се гарантира спазването на член 22 от посочения регламент чрез създаване на подходяща система за контрол. Очаква се задоволителното изпълнение на тези ключови етапи да гарантира адекватността на системата за вътрешен контрол в съответствие с член 19, параграф 3, буква й) от Регламент (ЕС) 2021/241. Като се има предвид, че стабилната и ефективна уредба за борба с корупцията, укрепените механизми за ефективно предотвратяване, разкриване и коригиране на измами, корупция, конфликт на интереси и други незаконни действия при прилагането на мерките за подкрепа на Съюза, конкурентната и прозрачна система за обществени поръчки и независимостта на съдебната власт са предпоставки за функционирането на ефективна система за вътрешен контрол, следва да се определят ключови етапи за съответните реформи, като отпускането на средства по Механизма следва да

⁶ Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2092 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2020 г. относно общ режим на обвързаност с условия за защита на бюджета на Съюза (ОВ L 4333 I, 22.12.2020 г., стр. 1).

зависи от тяхното изпълнение. Като се има предвид, че тези ключови етапи следва да бъдат определени, за да се гарантират защитата на финансовите интереси на Съюза и създаването на подходяща система за контрол, преди Комисията да разреши плащанията по Механизма, Унгария следва да изпълни всички ключови етапи, свързани със системата за контрол⁷, преди да подаде първото искане за плащане, като не следва да се извършва плащане по Механизма преди тяхното изпълнение. Това изискване не засяга и е в съответствие с коригиращите мерки, предложени от Унгария в контекста на процедурата по член 6 от Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2092 относно общ режим на обвързаност с условия за защита на бюджета на Съюза⁸.

- (57) По-специално е необходима стабилна и ефективна уредба за борба с корупцията, за да се предотвратяват, откриват и коригират нередности, като например измами, корупция или конфликт на интереси, и по този начин да се гарантират ефективни механизми за одит и контрол на плана за възстановяване и устойчивост и защитата на финансовите интереси на Съюза. В този контекст следва да бъдат изпълнени редица мерки като част от плана за възстановяване и устойчивост, за да се гарантира спазването на член 22. Те включват създаването на орган за почтеност с цел ефективно укрепване на предотвратяването, разкриването и коригирането на измами, конфликти на интереси и корупция, както и други незаконни действия и нередности във връзка с прилагането на мерките за подкрепа на Съюза, с ясен акцент върху обществените поръчки и гарантирането на валидността на декларациите за имуществено състояние. Следва също така да се създаде надеждна и ефективна работна група за борба с корупцията, със значително участие на независими неправителствени организации, която непрекъснато да проучва съществуващите мерки за борба с корупцията и да изготвя предложения за подобряване на разкриването, разследването, наказателното преследване и санкционирането на корупцията и други практики като непотизъм, привилегироване или „кадрова въртележка“ между държавния и частния сектор. Освен това следва да бъдат създадени правила за въвеждане на разширен персонален и материален обхват на декларациите за имуществено състояние, както и за засилване на надзора и прозрачността на начина, по който фондациите за управление на активи от обществен интерес, които извършват дейност в обществен интерес, и юридическите лица, създадени или поддържани от такива фондации, се възползват от подкрепата на Съюза. Установяването на възможност за ефективен съдебен контрол върху взети от прокуратурата или разследващия орган решения за оставяне без разглеждане на сигнал за престъпление или за прекратяване на наказателно производство следва също така да допринесе за укрепване на уредбата за борба с корупцията и косвено за засилване на усилията на прокуратурата в борбата с корупцията. Повишаването на прозрачността и достъпа до данни от обществения сектор, по-специално по отношение на използването на публичните разходи, също следва да бъде засилено, тъй като може да допринесе за укрепване на уредбата за борба с корупцията чрез

⁷ Става въпрос за ключови етапи 160, 166, 169, 171, 174, 175, 195, 197, 198, 200, 201, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227 и 228.

⁸ Както са определени в COM(2022) 485 final – Приложение към обяснителния меморандум на предложението на Комисията за Решение за изпълнение на Съвета относно мерките за защита на бюджета на Съюза срещу нарушения на принципите на правовата държава в Унгария.

улесняване на независимия надзор. Във връзка с това следва да бъдат определени шест ключови етапа, за да се гарантира, че мерките се прилагат ефективно преди подаването на първото искане за плащане.

- (58) Укрепването на механизмите за ефективно предотвратяване, разкриване и коригиране на измами, корупция, конфликт на интереси и други незаконни действия при прилагането на мерките за подкрепа на Съюза като цяло са важни предпоставки, за да се гарантира, че механизмите за одит и контрол на плана за възстановяване и устойчивост са ефективни и че финансовите интереси на Съюза са ефективно защитени по време на изпълнението на плана. В този контекст следва да бъдат приложени редица мерки като част от плана за възстановяване и устойчивост. С цел да се засилят предотвратяването на конфликти на интереси и контролът върху тях при прилагането на мерките за подкрепа на Съюза, следва да се създаде нова дирекция за вътрешен одит и почтеност, за да се гарантира редовен и ефективен контрол на декларациите за конфликт на интереси и да се разследват докладваните подозрения за конфликт на интереси. Усъвършенстваната правна уредба следва да гарантира засилване на управлението на риска, предотвратяването, разкриването и коригирането на измами, корупция, конфликт на интереси и двойно финансиране; въвеждане на ефективни правила, процедури и механизми за контрол по отношение на декларациите за конфликт на интереси; и че служителите на чувствителни позиции редовно се сменят на ротационен принцип и е осигурен ефективен надзор върху дейността им. Следва също така да бъдат разработени подходящи насоки, за да се гарантира, че всички органи, участващи в изпълнението и контрола на мерките за подкрепа на Съюза на всяко равнище, са запознати със своите задачи, отговорности и задължения за предотвратяване, откриване и коригиране на конфликти на интереси. Освен това следва да се въведе всеобхватна и ефективна стратегия за борба с корупцията и измамите, свързана с всякакви мерки за подкрепа на Съюза, която следва да бъде допълнена с подробен план за действие. Следва също така да се въведат подходящи процедури, за да се гарантира пълното и ефективно използване на инструмента за оценка на риска и извличане на данни Arachne и за да се гарантира ефективното проследяване на рисковете, установени чрез тази система. И накрая, за да се засили разкриването на измами, следва да се въведат законодателни разпоредби, които да гарантират, че Европейската служба за борба с измамите може ефективно да провежда своите разследвания и проверки на място. Във връзка с това следва да бъдат определени осем ключови етапа, за да се гарантира, че мерките се прилагат ефективно преди подаването на първото искане за плащане.
- (59) Повишената прозрачност и конкуренция при обществените поръчки е абсолютно необходима за предотвратяване на нередности, включително измами, корупция или конфликт на интереси, като по този начин се явява предпоставка за ефективното функциониране на система за вътрешен контрол. В този контекст следва да бъдат приложени редица мерки като част от плана за възстановяване и устойчивост. Те следва да включват разработването на инструмент за мониторинг, с който се оценява процентът на процедурите за възлагане на обществени поръчки с една-единствена оферта, разработването и въвеждането на рамка за измерване на резултатите с цел редовна оценка на ефикасността и ефективността на разходите на обществените поръчки, както и причините за ограничената конкуренция в секторите, които са най-силно засегнати от ниското

равнище на конкуренция. Следва също така да бъде въведена схема за подпомагане и улесняване на участието на микро-, малки и средни предприятия в процедури за възлагане на обществени поръчки, както и мерки за разработване на електронна система за обществени поръчки, за да се улеснят независимият надзор и анализът на конкуренцията при обществените поръчки, като предпоставки за ефективно изпълнение на ангажимента за намаляване на дела на процедурите за възлагане на обществени поръчки с една-единствена оферта и за улесняване на публичния надзор върху системата за обществени поръчки. Във връзка с това следва да бъдат определени пет ключови етапа, за да се гарантира, че мерките се прилагат ефективно преди подаването на първото искане за плащане. В допълнение към тези ключови етапи в плана за възстановяване и устойчивост следва също да бъдат включени и последващи цели, насочени към предоставяне на възможност за наблюдение и прилагане на намаляването на дела на процедурите за възлагане на обществени поръчки с една-единствена оферта през целия период на изпълнение на плана.

- (60) Като се има предвид, че ефективната независимост на съдебната власт е предпоставка за функционирането на системата за вътрешен контрол, следва да бъдат определени ключови етапи за реформи за засилване на съответната роля и правомощия на Националния съдебен съвет по отношение на правомощията на председателя на Националната служба на съдебната власт, укрепване на съдебната независимост на Върховния съд (*Kúria*), премахване на пречките пред преюдициалните запитвания до Съда на Европейския съюз и премахване на възможността държавните органи да оспорват окончателни съдебни решения пред Конституционния съд. Очаква се тези реформи да допринесат за защитата на финансовите интереси на Съюза. Това изискване не засяга задължението на Унгария да спазва по всяко време задълженията си съгласно правото на Съюза, и по-специално съгласно член 19, параграф 1 от Договора за Европейския съюз (ДЕС), както е тълкуван от Съда на Европейския съюз, който представлява ключов елемент от достиженията на правото на ЕС. Във връзка с това следва да бъдат определени четири ключови етапа, за да се гарантира, че мерките се прилагат ефективно преди подаването на първото искане за плащане.
- (61) Системата за вътрешен контрол и мерките, предложени в плана за възстановяване и устойчивост, се основават на стабилни процеси и структури, ясно определящи ролите и отговорностите на различните органи, участващи в изпълнението, наблюдението, контрола и одита на плана, както и тяхното взаимодействие. Те осигуряват ясно разделяне на контролните и одиторските функции и отговорности. Националният орган отговаря за цялостната координация на плана за възстановяване и устойчивост, за наблюдението на напредъка по отношение на ключовите етапи и целите, за извършването на контрол върху изпълнителните органи, органите за вторично отпускане на безвъзмездни средства и крайните получатели, както и за подготовката и подаването до Комисията на исканията за плащане, както и на свързаните с тях декларации за управление въз основа на проверени данни от системата за мониторинг. Ролята на одитен орган на плана за възстановяване и устойчивост е възложена на генерална дирекция „Одит на средствата от Европейския съюз“ (EUTAF), която следва да има необходимия капацитет и да разполага с административен опит за изпълнение на свързаните с това одитни задачи в съответствие с международно приетите одиторски стандарти. EUTAF отговаря за извършването на одити на системата и на съществени проверки на

изпълнените ключови етапи и цели, които служат като основа за обобщените резултати от одитите, подадени до Комисията заедно с исканията за плащане. Освен това, за да се гарантира ефективният одит на изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост, от EUTAF се очаква да приеме ефективна одитна стратегия, която е в съответствие с международно приетите одиторски стандарти. Следва да се осигурят подходящи ресурси, за да се гарантира запазването на независимостта на EUTAF и на способността ѝ да изпълнява задачите си ефективно и своевременно. Съответните два ключови етапа следва да бъдат изпълнени преди подаването на първото искане за плащане.

- (62) Административният капацитет на централните служби, натоварени с изпълнението и координацията на плана за възстановяване и устойчивост, а именно на националния орган, се очаква да бъде адекватен за изпълнение на предвидените за тях роли и задачи. Работата на националния орган следва да бъде подпомагана от изпълнителни органи, натоварени с отговорността да изпълняват определени задачи от името на националния орган, след проверка дали разполагат с необходимите ресурси и експертен опит за ефективното и своевременно изпълнение на тези задачи. Изпълнителните органи и националният орган следва да извършват редовен и систематичен контрол на крайните получатели. Националният орган следва също така да упражнява редовен надзор върху работата на изпълнителните органи. Освен това редовните проверки, свързани с конфликт на интереси, следва да се извършват и от новосъздадената дирекция за вътрешен одит и почтеност независимо от другите контролни органи. Преди подаването на първото искане за плащане, следва да бъде изпълнен ключов етап относно влизането в сила на постановление на правителството, с което се установява мандатът на всички органи, участващи в изпълнението, одита и контрола на изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост.
- (63) Очаква се въвеждане на адекватни процедури, за да се осигурят събиране, съхраняване и наличност в информационната система за мониторинг, разработена за целите на плана за възстановяване и устойчивост, на всички необходими данни относно крайните получатели, изпълнители, подизпълнители и действителни собственици. Въведени са детайлни и многослойни механизми за контрол, за да се гарантират надеждността и достоверността на данните в информационната система за наблюдение. Поради това следва да се определи ключов етап, за да се гарантира, че необходимите функционалности на системата за съхранение за наблюдение на изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост са напълно функционални и оперативни, включително най-малко функционалностите за събиране на данни и наблюдение на постигането на ключовите етапи и целите и за събиране, съхранение и осигуряване на достъп до данните, изисквани съгласно член 22, параграф 2, буква г) от Регламент (ЕС) 2021/241. Този ключов етап следва да бъде изпълнен преди подаването на първото искане за плащане.

Съгласуваност на плана за възстановяване и устойчивост

- (64) В съответствие с член 19, параграф 3, буква к) от Регламент (ЕС) 2021/241 и критерий 2.11 от приложение V към него планът за възстановяване и устойчивост включва до голяма степен (рейтинг „А“) мерки за изпълнение на реформи и публични инвестиционни проекти, които представляват съгласувани действия.

- (65) Планът за възстановяване и устойчивост представлява балансирана комбинация от реформи и инвестиции, които са последователни и взаимно подсилващи се. Осигурена е съгласуваност в рамките на компонентите, с инвестиции, придружаващи съответните реформи, както и между различните компоненти в плана. Мерките в няколко компонента имат за цел да подобрят резултатите от образованието, като действията са насочени към ученици, учители и училища, с акцент върху учениците в неравностойно положение и цифровото образование. Що се отнася до екологичния преход, планът за възстановяване и устойчивост включва мерки за предоставяне на подкрепа за инвестиции в енергийна ефективност както за жилищни, така и за обществени сгради, по-специално за образователни и здравни заведения. Цифровата трансформация се насърчава систематично в целия план чрез комбинация от реформи под формата на инициативи за цифровизация и инвестиции в ИКТ оборудване и развитие на умения в сектори като образование, здравеопазване, енергетика, транспорт и в държавната администрация. Изпълнението на много от инвестициите в плана изисква ефективни процедури за възлагане на обществени поръчки, а планът включва ефективен набор от мерки за подобряване на конкуренцията, ефикасността и прозрачността на системата за обществени поръчки. Очаква се някои реформи да окажат кръстосано въздействие върху качеството и ефективността на законодателството във всички области, като например мерките, насочени към подобряване на качеството и прозрачността на вземането на решения. Мерките, предложени в рамките на компонентите, не си противоречат и не нарушават взаимно ефективността си, и не са установени несъответствия или противоречия между компонентите.

Равенство

- (66) Планът за възстановяване и устойчивост съдържа редица мерки в отговор на предизвикателствата в областта на равенството между половете и равните възможности. Повишеният брой на заведения за грижи в ранна детска възраст се очаква да засили равноправното участие на пазара на труда и да допринесе за баланса между професионалния и личния живот на родителите. Очаква се подкрепата за образованието на децата и учениците със специални образователни потребности да укрепи приобщаващото образование. Предоставянето на лаптопи на ученици и учители след разработването на стратегия за изпитване на средствата и оборудването на училищата със съвременни инструменти за показване и други ИТ устройства, като се дава приоритет на училищата с висок дял на учениците в неравностойно положение, се очаква да подобри равния достъп до образование и да допринесе за намаляване на социалните неравенства. Интегрирането на прогимназиалните класове от малки училища с ниски резултати в по-големи училища в съседните населени места се очаква да подобри достъпа до висококачествено образование на децата с ниски постижения и на тези в неравностойно положение. Мерките, насочени към стимулиране на началните и прогимназиалните училища да увеличат дела на учениците в неравностойно положение, се очаква да доведат до намаляване на сегрегацията в държавните образователни институции. Очаква се чрез инвестиции в транспортния сектор, например за автобуси с нисък под и обновени гари, да се подобри достъпността за хората с увреждания. Планът за възстановяване и устойчивост включва и интегрирана намеса, насочена към насърчаване на социалното приобщаване, с акцент върху живеещите в населени места в неравностойно положение, включително роми. Очаква се мерките за

цифровизация на грижите за възрастни хора да допринесат за изпълнението на Европейската стратегия за правата на хората с увреждания за периода 2021—2030 г.

Самооценка на сигурността

- (67) Не е предоставена самооценка на сигурността, тъй като това не е счетено за уместно от Унгария, в съответствие с член 18, параграф 4, буква ж) от Регламент (ЕС) 2021/241.

Процес на консултации

- (68) Проектът на план за възстановяване и устойчивост беше публикуван за коментари през март—април 2021 г. Освен че направи информацията достъпна за широката общественост, Унгария се обърна директно към 461 организации, като общини, неправителствени организации, организации за висше образование, профсъюзи, научни организации, за да ги насърчи да представят своите мнения и предложения. От тях 88 подадоха информация с над 1260 различни предложения. Някои коментари доведоха до изменения на проекта на план за възстановяване и устойчивост, например за по-добро определяне на обхвата на мярката в подкрепа на устойчивите отоплителни системи за домакинствата. Някои заинтересовани страни обаче разкритикуваха процеса, твърдейки, че подробното съдържание на плана за възстановяване и устойчивост не е било оповестено достатъчно рано, за да им позволи да направят смислени коментари, и че техните коментари не могат да бъдат взети предвид. Освен официалната консултация, през 2021 г. бяха проведени няколко конференции на заинтересованите страни на регионално и национално равнище с различна тематична насоченост. Унгария публикува нов вариант през август 2021 г., но оттогава не е обнародвала изменен вариант и не е организирала провеждане на допълнителни консултации, за да се обхванат измененията, направени в плана за възстановяване и устойчивост през 2022 г.
- (69) За да се гарантира поемането на отговорност от съответните участници, от решаващо значение е при реализацията на инвестициите и реформите, заложен в плана за възстановяване и устойчивост, да се привлекат всички местни органи и заинтересовани страни, включително социалните партньори. За тази цел планът за възстановяване и устойчивост съдържа мярка за разработване на стратегия за гарантиране на ефективното участие на заинтересованите страни в изпълнението на плана, включително създаване на комитет за мониторинг със сериозно участие на независими организации на гражданското общество, който да следи отблизо изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост и да отправя препоръки към националния орган. Освен това редица мерки включват конкретни ангажименти за изрично гарантиране на системното участие на социалните партньори и заинтересованите страни в процеса на изпълнение.

Положителна оценка

- (70) След положителната оценка на Комисията относно унгарския план за възстановяване и устойчивост, с констатацията, че той отговаря в задоволителна степен на критериите за оценка, определени в Регламент (ЕС) 2021/241, в съответствие с член 20, параграф 2 от посочения регламент, в настоящото решение следва да се определят реформите и инвестиционните проекти, необходими за изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост,

съответните ключови етапи, цели и показатели, както и сумата, предоставена под формата на безвъзмездна финансова подкрепа от Съюза за изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост.

Финансово участие

- (71) Прогнозната обща стойност на плана за възстановяване и устойчивост на Унгария е 2 299 592 927 602 HUF, равняващи се на 5 824 260 891 EUR въз основа на средния референтен лихвен процент EUR HUF на ЕЦБ за периода от 1 април 2022 г. до 30 септември 2022 г. Тъй като планът за възстановяване и устойчивост отговаря в задоволителна степен на критериите за оценка, определени в Регламент (ЕС) 2021/241, и освен това, тъй като размерът на прогнозните общи разходи по плана за възстановяване и устойчивост е по-голям от максималното налично финансово участие за Унгария, финансовото участие, разпределено за плана за възстановяване и устойчивост на Унгария, следва да се равнява на цялата сума на финансовото участие, налично за Унгария.
- (72) В съответствие с член 11, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/241 изчисляването на максималното финансово участие за Унгария трябва да бъде актуализирано до 30 юни 2022 г. В този смисъл в съответствие с член 23, параграф 1 от посочения регламент сума за Унгария, която не надвишава максималното финансово участие, посочено в член 11, параграф 1, буква а) от посочения регламент, следва вече да бъде предоставена за правно задължение до 31 декември 2022 г., а сума, която не надвишава актуализираното максимално финансово участие, изчислено в съответствие с член 11, параграф 2 от посочения регламент, следва да бъде предоставена за правно задължение от 1 януари 2023 г. до 31 декември 2023 г.
- (73) Подкрепата, която трябва да се предостави, се финансира от заемите, взети от Комисията от името на Съюза въз основа на член 5 от Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053 на Съвета⁹. Подкрепата следва да бъде изплатена на вноски, след като Унгария изпълни задоволително съответните ключови етапи и цели, определени във връзка с изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост.
- (74) Настоящото решение не следва да засяга резултатите от процедурите, свързани с отпускането на средства на Съюза по всяка друга програма на Съюза, различна от Механизма, или процедурите, свързани с нарушения на функционирането на вътрешния пазар, които могат да бъдат предприети, по-специално съгласно членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз. То не отменя посоченото в член 108 от Договора изискване към държавите членки да уведомяват Комисията за случаите, които биха могли да представляват държавна помощ.

⁹ ОВ L 424, 15.12.2020 г., стр. 1.

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Одобряване на оценката на плана за възстановяване и устойчивост

Одобрява се оценката на плана за възстановяване и устойчивост на Унгария въз основа на критериите, предвидени в член 19, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/241. Реформите и инвестиционните проекти в рамките на плана за възстановяване и устойчивост, мерките и графикът за мониторинг и изпълнение на плана за възстановяване и устойчивост, включително съответните ключови етапи и цели, съответните показатели, свързани с изпълнението на предвидените ключови етапи и цели, както и редът и условията за предоставяне на пълен достъп от Комисията до съответните основни данни, са определени в приложението към настоящото решение.

Член 2

Финансово участие

1. Съюзът предоставя на Унгария финансово участие под формата на безвъзмездна подкрепа, възлизаща на 5 811 147 717 EUR¹⁰. Сума в размер на 4 639 429 967 EUR е налична за поемане на правно задължение до 31 декември 2022 г. Допълнителна сума в размер на 1 171 717 750 EUR ще бъде на разположение за поемане на правни задължения от 1 януари 2023 г. до 31 декември 2023 г.
2. Комисията предоставя финансовото участие от Съюза на Унгария на вноски в съответствие с приложението. Вноските могат да бъдат изплатени от Комисията на един или няколко транша. Размерът на траншовете зависи от наличието на финансиране.
3. Отпускането на вноските в съответствие със споразумението за финансиране зависи от наличието на финансиране и от решение на Комисията, взето по член 24 от Регламент (ЕС) 2021/241, че Унгария е изпълнила задоволително съответните ключови етапи и цели, определени във връзка с изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост. За да отговаря на условията за плащане, Унгария следва да изпълни ключовите етапи и цели не по-късно от 31 август 2026 г., при условие че правните задължения, посочени в параграф 1, са влезли в сила.

¹⁰ Тази сума съответства на финансовото разпределение след приспадане на пропорционалния дял на Унгария от разходите по член 6, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/241, изчислен в съответствие с методологията по член 11 от посочения регламент.

Член 3
Адресат

Адресат на настоящото решение е Унгария.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Съвета
Председател